

Afasie

Afasie is een taalstoornis die ontstaat door hersenletsel in de linker hersenhelft. Dit hersenletsel wordt meestal veroorzaakt door een beroerte (CVA), maar kan ook ontstaan door een hersentumor, een ongeval of een andere aandoening in de hersenen. Afasie komt hierdoor meestal voor bij oudere mensen, maar ook bij jongeren kan hersenletsel ontstaan met afasie als gevolg. Verbetering van de taalproblemen treedt voornamelijk op in de eerste drie tot zes maanden van het herstel.

Mensen met een afasie kunnen problemen hebben in verschillende onderdelen van de taal:

- het begrijpen van gesproken taal
- het spreken: moeite met het vinden van de juiste woorden, moeite met het maken van zinnen
- het lezen
- het schrijven.

Er zijn verschillende soorten afasie, afhankelijk van de ernst en combinatie van verschijnselen. Iemand met afasie begrijpt niet altijd precies wat er tegen hem / haar gezegd wordt, hij / zij vangt bijvoorbeeld alleen trefwoorden op tijdens een gesprek en bedenkt zelf het verband hiertussen. Vooral bij ingewikkelde zinnen levert dit misverstanden op. Daarnaast is communiceren dan heel vermoeiend.

Tevens is het spreken gestoord. Patiënten hebben vaak woordvindingsproblemen: regelmatig komt het voor dat een afasiepatiënt een ander woord zegt dan dat hij / zij bedoelt. Ook kan hij / zij moeite hebben met het maken van zinnen. Door deze stoornissen kan het voor de omgeving moeilijk zijn hem/ haar te begrijpen. Hierdoor is spreken met een afasiepatiënt vaak moeizaam en frustrerend, zowel voor de patiënt als voor de gesprekspartner.

Soms denkt familie dat de patient dan maar op moet schrijven wat hij /zij bedoelt en soms kan dat, maar vaak is ook dit zo verstoord, dat het ook niet lukt. Wel is het meestal zinvol zelf steekwoorden van een gesprek op te schrijven, als houvast en geheugensteuntje voor de patiënt.

Hoe kan logopedie helpen?

De logopedist zal eerst onderzoek doen naar de taal en de communicatie. De ene patiënt zal namelijk nog best goed kunnen duidelijk maken wat hij / zij wil, zonder veel woorden, terwijl de ander zich met net zo weinig woorden veel minder goed uit kan drukken.

De resultaten worden met de patiënt en de directe omgeving van de patiënt besproken. De logopedist geeft voorlichting en adviezen aan familie en omgeving.

De behandeling is gericht op de individuele problematiek. Vaak worden er oefeningen gedaan om het begrijpen, spreken, lezen en schrijven te verbeteren. Er worden bijvoorbeeld methodes geleerd om woorden te vinden of een omschrijving te geven, er kan aan zinsbouw gewerkt worden, aan het begrijpen van zinnen, het schrijven van brieven enz. Er wordt mede gekeken naar wat de patiënt belangrijk vindt. Wanneer iemand nooit iets opschrijft, is het ook niet zo belangrijk om dat te oefenen.

Een ander vindt het juist weer heel belangrijk ansichtkaarten te kunnen beschrijven.

Ook wordt de patiënt en de directe omgeving geleerd hoe zij op een andere manier dan vroeger met

elkaar kunnen communiceren. (o.a. meer gebaren, steekwoorden opschrijven, langzamer spreken) Wanneer blijkt dat een communicatiehulpmiddel (bijvoorbeeld een taalzakboek, waarin de patiënt plaatjes of woorden aan kan wijzen) zinvol is dan zal de logopedist hierover adviseren en begeleiding bieden. Het resultaat van de behandeling is afhankelijk van vele factoren en is daarom moeilijk voorspelbaar.